

108249 - Klacht over te zwaar straffen van een leerling. De opgelegde schorsing is redelijk, maar de opgelegde time-out en pedagogische maatregel staan niet in verhouding tot het voorval.

ADVIES

inzake de klacht van:

de heer en mevrouw [klagers] te [woonplaats], ouders van [de leerling],
gemachtigde: de heer mr. M.H. Horst

tegen

de directeur van [de school] te [vestigingsplaats], verweerder
gemachtigde: de heer mr. T.H. Wolff

1. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Bij klaagschrift van 31 mei 2018, aangevuld 3, 17 en 18 juni 2018, hebben klagers op grond van de geldende klachtenregeling een klacht tegen verweerder ingediend met de volgende inhoud:

Ouders klagen erover dat de directeur van de school hun zoon te zwaar heeft gestraft voor een incident tijdens de gymnastiekles.

Daarnaast klagen zij erover dat de school hun zoon onvoldoende heeft begeleid en beschermd, zoals nader geïllustreerd in het klaagschrift en de bijlagen.

Vanuit het secretariaat van de Commissie is telefonisch met partijen overlegd over de gewenste wijze van klachtafhandeling: mediation of formele klachtbehandeling. Naar aanleiding van de uitkomst van deze gesprekken is de klacht ter beoordeling voorgelegd aan de Commissie.

Verweerder heeft op 18 juli 2018 een verweerschrift ingediend.

Klagers hebben op 5 september 2018 een reactie op het verweerschrift ingediend.

Alle stukken zijn in afschrift aan partijen gestuurd.

De mondelinge behandeling van de klacht vond plaats op 19 september 2018 in Utrecht.

Klagers en verweerder zijn verschenen op de zitting. Zij werden bijgestaan door hun gemachtigde.

Onder handhaving van hun standpunten hebben partijen een nadere toelichting gegeven.

Wat in de stukken en op de zitting naar voren is gebracht is, voor zover relevant, zakelijk in dit advies weergegeven.

2. DE FEITEN

[de leerling], geboren op [geboortedatum] 2006, zat in het schooljaar 2017-2018 in groep 8 op de school.

[de leerling] heeft als gevolg van meerdere allergieën medische klachten, waarvoor hij wordt behandeld. Vanwege die allergieën ondervindt [de leerling] beperkingen. Hij is prikkelgevoelig en hij heeft regelmatig conflicten op school. De gymles is voor [de leerling] vaak een trigger voor conflicten.

Naar aanleiding van overprikkeling, het gedrag van [de leerling] en de incidenten die daarvan het gevolg zijn, heeft de school begin 2017 een vaste time-outplek voor hem gecreëerd.

In mei 2017 heeft [de leerling] een contract "Hoe gedraag ik mij tijdens de gymles" ondertekend, waarbij hij heeft beloofd zijn best te doen om te luisteren en zich aan de regels en afspraken te houden.

Vanaf eind 2017 wordt [de leerling] begeleid door het BOOT (breed onafhankelijk ondersteuningsteam). Het BOOT is in het samenwerkingsverband het platform waar scholen en ouders terecht kunnen met hulp- en ondersteuningsvragen.

Op 10 april 2018 heeft er na de gymles een voorval plaatsgevonden, waarbij [de leerling] een klasgenoot heeft geslagen.

Bij e-mailbericht van 10 april 2018 heeft de school [de leerling] voor een dag (11 april 2018) geschorst.

Op 11 april 2018 heeft op de school spoedoverleg plaatsgevonden, waarbij aanwezig waren de directeur, de groepsleerkracht, de intern begeleider, de gymleerkracht, het schoolbestuur en een juridisch adviseur. Na dit overleg heeft de school besloten om een time-out van vijf dagen voor [de leerling] in te lassen. De time-out is nodig voor de school om zich te beraden op de situatie en de te nemen maatregelen.

Bij e-mailbericht van 11 april 2018 heeft de school aan klagers meegedeeld dat [de leerling] tot en met dinsdag 17 april 2018 niet op school mag komen.

Op maandag 16 april 2018 heeft overleg plaatsgevonden tussen de school, de ouders en een oom van [de leerling]. Tijdens dit gesprek is afgesproken dat [de leerling] de Cito-toetsen thuis zal gaan maken en hij zijn EHBO-examen mag inhalen. Verder heeft de school voorgesteld dat [de leerling] tot de zomervakantie niet meer terugkomt in de klas en dat er vier uur per week extra begeleiding buiten de klas wordt ingezet. Omdat klagers niet akkoord zijn met het plan van de school, is een vervolggesprek gepland.

Op 20 april 2018 heeft het vervolggesprek op de school plaatsgevonden. Tijdens dat gesprek is een aantal vervolgstappen geformuleerd, waaronder:

[..]

- Belangrijk is om [de leerling] te betrekken in het maken van het specifieke plan.
- Er zal een specifiek plan gemaakt moeten worden over de stappen die doorlopen moeten worden met als doel [de leerling] weer zo goed als mogelijk in de groep te laten functioneren.
- Het is heel belangrijk om [de leerling] zelf intensief in dit plan te betrekken. Wat zijn de wensen van [de leerling] hierin? Dit zullen ouders en [een medewerker] van het Hersencentrum/SPEL met [de leerling] gaan oppakken.
- Er zal binnenkort duidelijk worden hoeveel extra uur begeleiding er ingezet zal kunnen worden. Nog onduidelijk is hoe het BOOT en de ambulante begeleider hierover denken en hoeveel uur zij beschikbaar zijn.

- We spreken 18 mei om 15.00 uur weer af om het verloop te bespreken.
[...]

De school heeft een Handelingsplan Extra Ondersteuning opgesteld, dat op 24 mei 2018 van start zou gaan. [de leerling] is vanaf 28 mei 2018 (van 10.30 uur tot 12.00 uur) weer gestart op de school. De in dat plan gestelde doelen zijn:

1. [de leerling] krijgt inzicht in zijn krachten en onzekerheden d.m.v. de gevoelszones (comfort, learning en panic).
2. [de leerling] leert aan te geven in welke gevoelszone hij zit.
3. [de leerling] leert wat hij kan doen als hij in de learning of panic zone zit en deze wil verlaten.
4. [de leerling] krijgt inzicht in sociale contacten bij vrienden.
5. [de leerling] krijgt inzicht in sociale contacten met medeleerlingen
6. [de leerling] leert omgaan met uitdagingen (gekoppeld aan de zones)
7. [de leerling] krijgt inzicht in zijn fixed en growth mindset.

3. VISIE PARTIJEN

Klagers

[de leerling] is een hoog sensorisch en sensitief kind. Hij is qua sociaal-emotionele ontwikkeling kwetsbaar en heeft moeite om zich aan te passen en is vaak rechtlijnig in het spel. Hij kan vanuit angst soms fysiek reageren, of omdat hij iets bijvoorbeeld niet eerlijk vindt. Er zijn dit schooljaar na de gymles meerdere incidenten geweest. Klasgenoten zochten [de leerling] expres op, omdat zij het leuk vonden om te zien hoe hij reageerde. [de leerling] is niet onvoorspelbaar in zijn gedrag, omdat hij heeft geleerd om zijn 'rode knop' te bewaken. Hij zal nooit zomaar uit het niets iemand slaan. Daar is altijd een aanleiding voor.

Door de gesprekken met de psycholoog op dinsdag was [de leerling] op die dag vaak meer prikkelbaar dan op de andere dagen. Daarom was met de school afgesproken dat [de leerling] pas na de lunch op school kwam. Omdat de gymles ook op dinsdag was, was de afspraak dat de gymleerkracht eerst een kort gesprekje had met [de leerling] om te kijken hoe hij zich die dag voelde. Mede daarom heeft de school een time-outplek, een veilige plek voor [de leerling] gecreëerd. Die veilige plek werd op enig moment ook door andere kinderen gebruikt, waardoor het voor [de leerling] niet meer zijn veilige plek was. Met de school was afgesproken dat hij in de klas een vaste plek zou krijgen, maar de school is die afspraak niet nagekomen. Het contract met [de leerling] is niet in samenspraak tot stand gekomen. Het contract had als doel om [de leerling] te leren luisteren naar zijn eigen lichaam en om hem een eigen ruimte te geven als hij zich niet goed voelde. [de leerling] heeft hierdoor leren praten. Na het voorval van 10 april heeft [de leerling] aangegeven dat hij hierover wilde praten. Hij was niet de enige schuldige bij dit voorval. [de leerling] heeft niet de kans gekregen om zijn verhaal te doen, terwijl andere kinderen die kans wel hebben gekregen.

Om weer in de klas te kunnen integreren hebben klagers zelf voorgesteld dat [de leerling] een spreekbeurt zou houden over zijn allergieën en wat die voor hem betekenen. Klagers zijn de ochtend dat [de leerling] die spreekbeurt zou houden, gebeld dat deze niet door kon gaan die dag omdat zijn klasgenoten moesten repeteren voor de musical.

Het is zeker niet goed te praten dat [de leerling] heeft geslagen, maar de school had meer moeten doen om [de leerling] te beschermen. Het is een optelsom waardoor [de leerling] nu veel te zwaar is gestraft; hij is geïsoleerd en buitengesloten. [de leerling] heeft dat als een te zware straf ervaren.

Klagers, maar ook [de leerling], zijn onvoldoende meegenomen in het traject dat verweerder heeft opgezet na het voorval in april. De school heeft niet alle mogelijkheden onderzocht om [de leerling] zo snel mogelijk weer op school terug te krijgen. [de leerling] was pas vanaf 16 mei gedurende enkele uren weer welkom op school. Het handelingsplan, de zogenaamde pedagogische maatregel, lag er pas eind mei. De periode was te kort om het plan uit te voeren en om tussentijds te evalueren. [de leerling] zat in groep 8 en het schooljaar was nagenoeg, op 7 weken na, geëindigd.

Verweerder

Het contract dat in mei 2017 is afgesloten tussen de school en [de leerling] was voor de school een gebruikelijke manier om afspraken te maken met leerlingen. Regels gelden voor alle kinderen en in dit geval zijn die voor [de leerling] op papier gezet. De ouders zijn van dat contract op de hoogte gesteld.

[de leerling] is slechts een dag geschorst, daarna was sprake van een time-out. Zowel de leerkracht, de gymleerkracht en de leerlingen waren als gevolg van dit incident behoorlijk overstuur. Het ging niet om een klap, maar [de leerling] had meerdere stompen uitgedeeld. Vanwege de ernst van het incident is overleg gevoerd met de jurist, de leerplichtambtenaar en met het schoolbestuur. De dag erna is ook het samenwerkingsverband geïnformeerd. Verweerder heeft toen besloten dat een time-out van vijf dagen nodig was. Ouders zijn daarover telefonisch geïnformeerd. [de leerling] heeft niet alleen vanwege het incident deze time-out gekregen. De school kan de problematiek van [de leerling] niet aan. In de klas van [de leerling] zitten 30 leerlingen en er is een leerkracht. [de leerling] is een lief kind, maar soms gaat het mis. Er zijn veel gesprekken geweest met de ouders en met [de leerling], maar het lukte hem niet zelf om aan te geven wanneer het mis ging en de school kon dat ook niet inschatten. Ook daarom heeft er op 13 april 2018 een multidisciplinair overleg plaatsgevonden met alle betrokkenen over wat er moest gebeuren. [de leerling] in zijn klas opvangen ging niet meer. De school had onvoldoende mankracht om [de leerling] voor meer dan zes uur op te vangen. Er is op de school ook geen aparte ruimte om de kinderen op te vangen. Dat gebeurt in een andere groep en soms bij verweerder op haar kamer.

De school heeft van alles ingezet om [de leerling] te ondersteunen. Er is voortdurend overleg geweest met ouders en deskundigen over wat de school hem kon bieden. Er ging ook veel wel goed en de school had gehoopt dat het [de leerling] zou lukken om zijn gedrag te reguleren. Ouders waren na het incident van 10 april bereid om zelf voor hulp te betalen, maar dat is tegen het beleid van de school en het schoolbestuur. Dan raakt de school de regie kwijt. [de leerling] had wel een vaste plek in de klas, maar mogelijk was dit niet de juiste plek. De spreekbeurt van [de leerling] was geen voorwaarde om te kunnen terugkeren in de klas. Het doel was om hem na 17 april 2018 en voor de meivakantie weer op school te krijgen, zonder gevaar voor de veiligheid op school en voor medeleerlingen, maar dat is om diverse redenen niet gelukt. Alle mogelijkheden zijn onderzocht, ook voor het meedoen aan de musical en zijn EHBO-examen.

4. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

Uitgangspunt bij het opleggen van een sanctie of pedagogische maatregel is dat die een redelijk doel dient en in een juiste verhouding moet staan tot het gepleegde vergrijp.

De Commissie stelt vast dat verweerder (pedagogische) maatregelen kan treffen tegen handelingen en/of gedragingen van leerlingen die in strijd zijn met de voorschriften en regels die in en om de school gelden. Hieronder vallen schorsingen en overplaatsing van een leerling naar een interne of externe time-out voorziening als het interne “schoolloopbaancentrum” voor individuele begeleiding, zorg en of arbeidstoeleiding of een bovenschoolse voorziening”. Deze maatregelen heeft verweerder vastgelegd in haar ‘Reglement disciplinaire en pedagogische maatregelen’.

De vraag die klagers ter beantwoording hebben voorgelegd is of de schorsing van een dag en de opgelegde time-out, proportioneel zijn geweest.

De Commissie stelt op grond van de stukken en het verhandelde op de zitting vast dat in het schooljaar 2017-2018 meermalen voorvallen hebben plaatsgevonden waarbij [de leerling] een klasgenoot heeft geslagen. Klagers hebben verklaard dat [de leerling] nooit zonder aanleiding sloeg en ook dat hij achteraf altijd spijt had van wat hij had gedaan. Het is alleszins begrijpelijk dat na een ernstig incident alle betrokkenen worden gehoord om hun verhaal te kunnen doen. Maar dat is na het incident van 10 april niet gebeurd nu klagers en [de leerling] in eerste instantie niet bij het onderzoek van de feiten en het verdere overleg daarover zijn betrokken. Gebleken is dat hoewel [de leerling] het na het incident graag goed wilde maken met zijn klas, de school hem die kans niet (direct) heeft geboden.

Na het incident heeft verweerder [de leerling] voor een dag geschorst. De Commissie acht dit handelen van verweerder redelijk gezien de ernst van het voorval. Dat verweerder vanwege het incident een multidisciplinaire onderzoek heeft ingesteld, is gezien de verantwoordelijkheid van verweerder voor de veiligheid op school en de ondersteuning en begeleiding die [de leerling] behoeft eveneens redelijk. Echter een time-out van vijf dagen, waarmee [de leerling] direct volledig buiten de groep is geplaatst, acht de Commissie gelet op de leeftijd van het kind en de omstandigheden van het geval – er was mogelijk sprake van pestgedrag van een medeleerling - een rigoureuze maatregel. Deze maatregel roept bij de Commissie de vraag op of verweerder ook anders had kunnen handelen.

Verweerder heeft een naar eigen zeggen niet een straf opgelegd, zoals ouders betogen, maar een pedagogische maatregel genomen. Verweerder heeft bij afweging van alle belangen, waaronder het persoonlijk belang van [de leerling] om zijn excuus aan te kunnen bieden en in de klas te praten over zijn gedrag, het belang van de veiligheid op school met een time-out laten prevaleren. Echter, met deze een maatregel is niet een veilige omgeving voor [de leerling] en de andere leerlingen gecreëerd, nu [de leerling] niet terug kon keren in de klas. Bij [de leerling] is daardoor een gevoel van isolement ontstaan. De Commissie acht het heel begrijpelijk en invoelbaar dat [de leerling] dit als een straf heeft ervaren, te meer nu hij tot het einde van het schooljaar niet meer in zijn klas mocht komen. [de leerling] zat in de laatste

weken van groep 8, wat normaal gesproken een leuke periode van de basisschooltijd is, vlak voor zijn overstap naar het voortgezet onderwijs. Het betrof dus nog een korte periode. Verweerder had daarom [de leerling] en zijn ouders meer moeten betrekken bij het opstellen van een handelingsplan. Dit is echter ten onrechte niet gebeurd.

De Commissie constateert dat het door verweerder opgestelde handelingsplan uiteindelijk pas eind mei tot stand is gekomen. De daarin gestelde doelen acht de Commissie in zo een kort tijdsbestek redelijkerwijs niet haalbaar. Als het in de jaren daarvoor niet is gelukt om [de leerling] de nodige handvatten te geven om zijn gedrag te reguleren, dan is het redelijkerwijs niet aannemelijk dat dit in zeven weken nog wel zal lukken. De door verweerder gestelde doelen waren dan ook onvoldoende reëel. Hierdoor heeft [de leerling] niet meer kunnen deelnemen aan de klas en groep 8 en zijn basisschoolperiode niet goed kunnen afsluiten. De Commissie concludeert op grond van het voorgaande dat de door verweerder opgelegde schorsing redelijk was. Echter de daaropvolgende time-out van 11 april tot 16 mei is niet proportioneel. Daarom acht de Commissie dit deel van de klacht gegrond. Klagers menen verder dat de school onvoldoende heeft gedaan voor [de leerling]. Op basis van de stukken constateert de Commissie dat er vanuit de school veel aandacht is geweest voor de problematiek van en rondom [de leerling]. De school heeft in de schooljaren vanaf 2014 en daarna veel gesprekken gevoerd met de ouders en [de leerling]. [de leerling] heeft psychologische ondersteuning gehad en het BOOT is ingezet om hem op school te begeleiden. Er was aandacht voor zijn problematiek. De Commissie acht het begrijpelijk dat ouders het niet eens zijn met de gestelde doelen in het handelingsplan. De Commissie heeft zelf ook twijfels over de pedagogische waarde van zowel het (zero tolerance) contract als de pedagogische maatregel. Daar waar je te maken hebt met een kind van 12 jaar dat zijn agressieregulatie nog onvoldoende eigen heeft gemaakt, is het zeker in zo een kort tijdsbestek bijna onmogelijk om hiervoor nog goede begeleiding in te zetten. Dat maakt echter niet dat de Commissie kan vaststellen dat verweerder in zijn algemeenheid niet genoeg heeft gedaan dan wel te kort is geschoten in de begeleiding en bescherming van [de leerling]. De Commissie acht daarom dit deel van de klacht ongegrond.

5. OORDEEL VAN DE COMMISSIE

De Commissie komt op grond van bovenstaande overwegingen tot het oordeel dat de klacht over het te zwaar straffen gegrond is.

De Commissie acht de klacht over de begeleiding en bescherming ongegrond.

Aldus gedaan te Utrecht op 16 oktober 2018 door mr. A.A.A.M. Schreuder, voorzitter, F.M. Beers, en mr. drs. G.W. van der Brugge MA, leden, in aanwezigheid van A. Gordon, secretaris.

mr. A.A.A.M. Schreuder
voorzitter

A. Gordon
secretaris